

SEPTEMBER 2022

TEE ÜLETAMISEL OLEN TÄHELEPANELIK JA ETTEVAATLIK!

VANASÕNA: ÜHEKSA KORDA MÕÕDA, ÜKS KORD LÕIKA.

LIIKLUSES: ÜHEKSA KORDA VAATAN, ÜKS KORD ASTUN.

1. Kes on liikleja ja kus ta liigub (jalakäija, jalgrattur, sõitja, juht)?
2. Teeületuskohad: tunnel, sild, reguleeritud ja reguleerimata ülekäigurada.
3. Teeületamise ABC: enne tee ületamist peatun, vaatan mõlemale poole ja veendun, et autosid ei tule või nad on seisma jäänud.
4. Ohud teeületamisel: piiratud nähtavus, lapse väikene kasv, juhi tähelepanematus, pilkkontakti puudumine, liikuma hakkava auto tunnused: inimene sees, tuled põlevad, mootori hääl, tagumine valge tuli näitab, et tagurduskäik on sees.

Liikluse alateema õpitulemused: laps teab jalakäija jaoks ohutuid teeületuskohti eri liikluskeskkondades; valib jalakäijana tee ületamiseks ohutu koha; laps saab aru ohust, et autojuht ei pruugi teda alati näha; teab väliseid märke, mille abil hinnata, kas õuealal olev auto valmistub sõitma hakkamiseks.

Meie rühma tegevused:

Kuidas tädi Sireli ja onu Kalju liiklusreegel seostub vanasõnaga?

Arutlege lastega tädi Sireli ja onu Kalju loo põhjal selle kuu liiklusteema üle.

Korraldage nooremate lastega õppekäik lasteaia õuealal (teeületamise ABC harjutamine ja ohud teeületamisel), vanemate lastega õppekäik liikluskeskkonda (võimalikud teeületuskohad, teeületamise ABC).

Lasteaia- ja kodutee vaatlus õpetaja koostatud kava alusel. Tulemuste esitamine kas joonistuse, hommikuringis jutustamise või rühmaraamatuna.

OKTOOBER 2022

KANNAN HELKURIT, SIIS OLEN LIIKLUSES NÄHTAV!

VANASÕNA: KUI SIND POLE INTERNETIS, SIIS SIND POLE OLEMAS.

LIIKLUSES: KUI SIND POLE NÄHA, SIIS SIND POLE OLEMAS.

1. Liikluskeskkond sügisel (ilmastikutingimused, pime aeg, halb nähtavus).
2. Liiklemine sügisel (enda nähtavaks tegemine, teeületusel auto pidurdusteeekonna pikenemine).
3. Helkur (mis on helkur, helkuri tööpõhimõte, õigesti kandmine).

Liikluse alateema õpitulemused: laps teab, et helkuri kandmine aitab pimedal ajal end autojuhile nähtavaks teha; jälgib täiskasvanu suunamisel helkuri olemasolu endal ja teistel.

Kuidas tädi Sireli ja onu Kalju liiklusreegel seostub vanasõnaga?

Arutlege lastega tädi Sireli ja onu Kalju loo põhjal selle kuu liiklusteema üle.

Helkurivaatlus. Katse valges ja pimedas ruumis (helkurid tahvlil, riiete küljes või riputatuna). Laps vaatleb taskulambiga helkureid umbes kahe meetri kauguselt, näidates silmade kõrguselt helkuritele taskulambiga valgust peale. Lapse ülesanne on vaadelda, milliseid helkureid ta näeb ning kas kõik paistavad ühtmoodi silma. Kui kõik lapsed on helkurite vaatluse lõpetanud, viiakse suures ringis läbi arutelu helkuri tööpõhimõttest ja sellest, kuidas helkurit liikluses (jalakäijana, jalgratturina) õigesti kasutada. Mängige lastega helkuriga varustatud mänguasjade otsimise mängu pimedas ruumis.

Valmistage koos lastega (joonistavad vaba käega või šablooniga järgi) ette pereliikmete kontuurid. Kodus vaadatakse koos üle pereliikmete üleriided ja tuvastatakse, milliseid enda nähtavaks tegevaid vahendeid ja võimalusi üleriidel on kasutatud. Tulemused joonistatakse perepildile. Kogemusi saab vahetada hommikuringis või võib koostada selleks hoopis näituse.

Meie rühma tegevused:

NOVEMBER 2022

AUTOS JA BUSSIS SÕITES KINNITAN TURVAVÖÖ!

VANASÕNA: MIS KINNI EI JÄÄ, SAAB KINNI LÖÖDUD.

LIIKLUSES: MIS KINNI EI OLE, SAAB KINNI PANDUD.

1. Lapse turvavarustus autos (turvaiste, turvavöö).
2. Turvavöö vajalikkus: hoiab keha istme küljes paigal ning vähendab nii kokkupõrke korral vigastuste tekkimise võimalust ja takistab autost välja lendamist.
3. Turvavöö ABC: autosse või bussi istudes kinnitan turvavöö õigesti (keha ligidalt, turvavöö diagonaalrihm peab jooksmas õlanuki ja kaela vahelt üle rangluu ning horisontaalrihm üle reite võimalikult puusaliigese lähedalt, turvavöö ei tohi olla keerdus ja seda peab peale kinnitamist pingutama).

Kuidas tädi Sireli ja onu Kalju liiklusreegel seostub vanasõnaga?

Arutlege lastega tädi Sireli ja onu Kalju loo põhjal selle kuu liiklusteema üle.

Katse ise meisterdatud või mänguautodega: kahes autos on sõitjad (nt lauatenise pallid), ühes autos on sõitja turvavööga (kummiga, teibiga vms) kinnitatud ja teises autos kinnitamata. Lavastatakse autode kokkupõrge ning vaadeldakse, mis juhtub sõitjatega autodes. Täpsemad katsekirjeldused koos looga on olemas õpetajaraamatus.

Õpetaja koostab töölehe õigete ja valede väidetega ning palub lapsevanemal ja lapsel see koos kodus ära täita. Lasteaias vaadatakse töölehed üle, parandatakse võimalikud vead ja seejärel viib laps lehe uuesti koju, et vanem saaks samuti tagasisidet. Õpetajal on võimalus tunnustada lapse ja vanema koostööd.

Liikluse alateema õpitulemused: laps teab, et lapsed peavad autos kasutama turvaistet. Laps kasutab autos sõites turvaistet.

Meie rühma tegevused:

DETSEMBER 2022

TALVEL ARVESTAN LIBEDUSE JA KÕRGETE HANGEDEGA!

VANASÕNA: LIBE TEE PANEB JALA LIBISEMA. MIDA KÕRGEMAD LUMEHANGED, SEDA SUUREMAD VILJARÕUGUD.

LIIKLUSES: LIBE TEE PANEB JALA LIBISEMA. MIDA KÕRGEMAD LUMEHANGED, SEDA SUUREM ON OHT MÄRKAMATUKS JÄÄDA.

1. Liikluskeskkond talvel (ilmastikutingimused, pime aeg, libedus, hanged).
2. Liiklemine talvel (enda nähtavaks tegemine: eristumine taustast, teeületusel auto peatumisteed väga pikk).
3. Ohud talvises liikluses (piiratud nähtavus: hanged, kelgul istuv laps, ere lumi; kelgutamine, suusatamine, uisutamine tänava/sõidutee ääres, teeületusel libisemine, libedad sõidukite astmed).

Kuidas tädi Sireli ja onu Kalju liiklusreegel seostub vanasõnaga?

Arutlege lastega tädi Sireli ja onu Kalju loo põhjal selle kuu liiklusteema üle.

Rollimäng. Õpetaja eestvedamisel meisterdatakse rühma mänguline teeületuskoht, mille juures on suur lumehang. Lapsed jaotatakse pooleks, ühed on jalakäijad ja teised autojuhid. Teeületuse situatsioon, kus jalakäijad on lumehange varjust teed ületamas, mängitakse kaks korda läbi. Pärast esimest läbimängu kirjeldavad lapsed, kas nad nägid teist liiklejat ja mis tunne neil oma rollis oli. Õpetaja saab suunavate küsimustega tuua välja ohukohad. Seejärel vahetatakse rollid ja mäng jätkub.

Õpetajad kujundavad koos lastega vanematele suunatud stendi/plakati/infolehe talvisest liiklemisest/liiklusest.

Liikluse alateema õpitulemused: laps kirjeldab võimalikke ohte jalakäijana eri aastaegadel.

Meie rühma tegevused:

JAANUAR 2023

LIIKLUSES ON REEGLID JA NEED KEHTIVAD KÕIGILE!

VANASÕNA: EI OLE MEES SEE, KES AMETI SAAB, VAID SEE, KES AMETIST KINNI PEAB.

LIIKLUSES: EI OLE TUBLI LIIKLEJA SEE, KES REEGLEID TEAB, VAID SEE, KES REEGLITEST KINNI PEAB.

1. Mis on liiklusreeglid ja miks need vajalikud on?
2. Liiklusmärgid kui liikluse korraldamise vahendid (märgi sümboolika tajumine): hoiatusmärgid (punase äärega kolmnurksed), keelumärgid (punase äärega ringikujulised), kohustusmärgid (ringikujulised seest sinised) jne.
3. Liiklusfoor kui liikluse reguleerimise vahend.
4. Liikluses käitumise reeglid: tähelepanelikkus, viisakus ja teiste liiklejatega silmside loomine (liikluse „Tere!“) ja teistega arvestamine.
5. Hädaabinumber 112.

Liikluse alateema õpitulemused: laps kirjeldab võimalikke ohte liikluses olenevalt oma liikumisviisist, sh oma koduteel (lasteaia ja kodu vahel); teab hädaabinumbrit 112.

Meie rühma tegevused:

Kuidas tädi Sireli ja onu Kalju liiklusreegel seostub vanasõnaga?

Arutlege lastega tädi Sireli ja onu Kalju loo põhjal selle kuu liiklusteema üle.

Oma rühmas liikumise ja õppekäikudel ühiste reeglite loomine koos lastega.

Reegleid tutvustatakse vanematele näiteks stendil, koosolekul, ühistegevuses. Iga perekond koostab ise endile liiklemise põhireeglid (vanema eeskuju on oluline). Õpetajal on võimalus need koondada raamatuks, näituseks vms.

VEEBRUAR 2023

MÄRKAN RONGI JA LASEN RONGI LÄBI!

VANASÕNA: ÄRA USU ENNE, KUI NÄED.

LIIKLUSES: ÄRA USU ENNE, KUI NÄED, ET RONGI EI TULE.

1. Rongi erinevused võrreldes autoga (sõidutee vs. raudtee; rong on alati peateel, rong ei saa pöörata; pidurdusteed on väga pikk).
2. Raudtee ületuskohad: ülekäigusild, tunnel, ülekäik, sõidukitele ülesõit.
3. Raudtee ületamise ABC: vaata, kuula, ela! Vaatan ja veendun, et rongi ei tule, alles siis astun teele.
4. Käitumine rongijaamas (ooteplatvorm, ohutu kaugus raudteest, raudteel käimine on keelatud, rongi sisenemine).

Liikluse alateema õpitulemused: laps teab jalakäija jaoks ohutuid teeületuskohti eri liikluskeskkondades; laps valib jalakäijana tee ületamiseks ohutu koha.

Meie rühma tegevused:

Kuidas tädi Sireli ja onu Kalju liiklusreegel seostub vanasõnaga?

Arutlege lastega tädi Sireli ja onu Kalju loo põhjal selle kuu liiklusteema üle.

Paikkonna võimalustest olenevalt korraldab õpetaja koolieelikute rühmaga raudteejaama vaatluse või mõne rongijaamapildi analüüsi.

Võimaluse korral käia koos vanematega rongiga sõitmas.

MÄRTS 2023

LIIKLEMISEKS ON PALJU VÕIMALUSI!

VANASÕNA: HÄID LAMBAID MAHUB PALJU ÜHTE LAUTA.

LIIKLUSES: HÄID JALAKÄIJAID, JALGRATTLEID, AUTO-, RONGI- JA BUSSIJUHTE MAHUB MEIE LIIKLUSESSE PALJU.

1. Jalakäija ja jalakäija abivahendid (rula, rulluisud, tõukeratas, jooksuratas): põhireeglid.
2. Jalgrattur ja tasakaaluliikuri juht: põhireeglid.
3. Eri liikumisviisid ja -teed (laev – veetee; rong – raudtee; lennuk – õhutee; auto, buss, veok, eriotstarbelised sõidukid – sõidutee).
4. Tervislikud liikumisviisid.

Liikluse alateema õpitulemused: laps teab jalakäija jaoks ohutuid teeületuskohti eri liikluskeskkondades; valib jalakäijana tee ületamiseks ohutu koha; laps saab aru ohust, et autojuht ei pruugi teda alati näha; teab väliseid märke, mille abil hinnata, kas õuealal olev auto valmistub sõitma hakkamiseks.

Meie rühma tegevused:

Kuidas tädi Sireli ja onu Kalju liiklusreegel seostub vanasõnaga?

Arutlege lastega tädi Sireli ja onu Kalju loo põhjal selle kuu liiklusteema üle.

Rühma liikumisviiside püramiidi koostamine. Võib teha ainult laste liikumisviiside kohta (mingil kindlal perioodil, näiteks südamenädalal). Kaasatud võivad olla ka õpetajate, lasteaia personali ja lastevanemate liikumisviisid. Tulemused esitatakse kõigile stendil, näiteks püramiidina või graafiliselt.

Vanemad kaardistavad koos lastega nädala jooksul oma liikumisviise, mis igal hommikul rühmas ära märgitakse. Õpetaja võib ka teemat kitsendada: näiteks jalgsi käimise nädal, jalgrattaga sõitmise nädal vms. Saab väga hästi sobitada südamenädala tegevustega.

APRILL 2023

TEEME RATTAD KEVADEKS KORDA!

VANASÕNA: MÄÄRITUD RATAS JOOKSEB IKKA LIBEDASTI.

LIIKLUSES: HOOLDATUD JA KORRAS RATAS SÕIDAB IKKA MÕNUSASTI.

1. Liiklemine kevadel (valge aeg, liikumisviiside mitmekesisus, ere päike, rõõmus meel).
2. Jalgrattaga on tore sõita (korras ratas, kohustuslikud turvaelemendid, enda nähtavaks tegemine ja kiivri kandmine).

Liikluse alateema õpitulemused: laps teab, et rattaga lasteaia õuealal sõitmiseks peab ta jalgratas korras olema. Järgib rühmas ja lasteaia õuealal kokkulepitud (sh jalgrattaga sõitmise) reegleid.

Kuidas tädi Sireli ja onu Kalju liiklusreegel seostub vanasõnaga?

Arutlege lastega tädi Sireli ja onu Kalju loo põhjal selle kuu liiklusteema üle.

Tööleht, mäng, õppetegevus korras rattaosade ning jalgratturi liikluses nähtavaks tegemise kohta (eristumine taustast, silmapaistmine). Ideid võib leida õpetajaraamatust ja liikluskasvatuse veebilehelt. Tegevusi korraldama võib kutsuda ka mõne koostööpartneri: nt politseist, Transpordiametist, rattapoest, mõne lapsevanema jms.

Lasteaias õpitu kinnistamiseks tellige Transpordiameti tellimiskeskusest jalgratta ja kiivri kontrollkaardid ning soovitage lastel kodus koos vanematega ratas üle vaadata.

Meie rühma tegevused:

MAI 2023

KANNAN RATTAGA SÕITES KIIVRIT!

VANASÕNA: KUIDAS PEA, NÕNDA KÜBAR.

LIIKLUSES: KUIDAS PEA, NÕNDA KIIVER.

1. Kiiver (otstarve, õige kiivri valimine).
2. Kiivri õigesti pähe panemine – 2V1-valem.
3. Jalgrattasõidu harjutamine.

Liikluse alateema õpitulemused: laps teab, et kiiver on rattaga sõitmisel oluline kaitsevahend. Laps teab, kuidas jalakäijana ohutult liigelda ning jalgrattaga lasteaia õuealal sõita. Laps oskab kiivrit endale pähe panna.

Kuidas tädi Sireli ja onu Kalju liiklusreegel seostub vanasõnaga?

Arutlege lastega tädi Sireli ja onu Kalju loo põhjal selle kuu liikluse teema üle.

Minikiivrikatse: vajaliku minikiivri saab tellida Transpordiameti tellimiskeskonnast. Jalgrattasõidu harjutamise võimaluse pakkumine lasteaia territooriumil (osavusrada, jalgratta harjutusrada).

Korraldage liiklusohutusteemaline perepäev (muude teemade kõrval ka jalgrattasõit).

Meie rühma tegevused:

JUUNI 2023

KAASLASTEGA LIIKLUSES KUULAN ÕPETAJAT!

VANASÕNA: AJA JUTTU JUTU AJAL, TEE TÖÖD TÖÖ AJAL.

LIIKLUSES: AJA JUTTU JUTU AJAL, ÕPPEKÄIGUL JÄLGI ÕPETAJAT.

1. Kordame üle rühmaga liiklemise ja õuealal liikumise reeglid.
2. Harjutame rühmaga liikumist nii lasteaias sees kui ka õuealal ning väljaspool lasteaeda.
3. Sõpradega teel liikumise ohud (tähelepanu hajumine, jutustamine, tõuklemine, müramine jms).
4. Bussisõidu reeglid.

Liikluse alateema õpitulemused: laps vaatab õpetaja juhendamisel teiste käitumist liikluses; kirjeldab enda asukohta ümbritseva suhtes; teab, kuidas jalakäijana ohutult liigelda, sh lasterühmas.

Meie rühma tegevused:

Kuidas tädi Sireli ja onu Kalju liiklusreegel seostub vanasõnaga?

Arutleme lastega tädi Sireli ja onu Kalju loo põhjal selle kuu liiklusteema üle.

Kokkulepitud reeglite kordamine ja väikeste teemakohaste ülesannete (enda ja teiste käitumise vaatlemine, loendamine, kordamine) lahendamine igapäevastel õppekäikudel.

Vanemate kaasamine õppekäikudele ja -reisidele.

JUULI 2023

LIIKLUSES OLEN TÄHELEPANELIK EGA KIIRUSTA!

VANASÕNA: HOOLETUS EES, ÕNNETUS TAGA.

LIIKLUSES: HOOLETUS JA TÄHELEPANEMATUS EES, LIIKLUSÕNNETUS TAGA.

1. Liikluskeskkond suvel (ilmastikutingimused, vaba aja tegevuste sihtpunktid, reisimine, väliüritustel käimine, uued paigad).
2. Orienteerumine ajas ja ruumis olenevalt suvisest liikluskeskkonnast.
3. Üksteisega arvestav liiklemine, eriotstarbeliste sõidukite märkamine ja neile eesõiguse andmine.

Liikluse alateema õpitulemused: laps vaatlleb õpetaja juhendamisel teiste käitumist liikluses, eristab õiget käitumist valest jalakäija ja kaassõitja näitel. Laps kirjeldab võimalikke ohte liikluses olenevalt oma liikumisviisist, sh oma koduteel (lasteaia ja kodu vahel).

Meie rühma tegevused:

Kuidas tädi Sireli ja onu Kalju liiklusreegel seostub vanasõnaga?

Arutlege lastega tädi Sireli ja onu Kalju loo põhjal selle kuu liiklusteema üle.

Lastega vestlused, kogemusvahetused liikluskogemustest eriotstarbeliste sõidukitega, kus mõtestame lahti kiirabi, päästeameti ja politsei kutsumise põhjused (hädaabinumber 112). Head ja halvad eeskujud liikluses.

Vahetame lastega kogemusi suvistest reisidest ja liiklemisest. Arutame, kuidas olla tark ja viisakas liikleja.

AUGUST 2023

OLEN LIIKLUSES VIISAKAS JA ARVESTAN TEISTE LIIKLEJATEGA!

VANASÕNA: KES ENDAST LUGU EI PEA, SELLEST EI PEA KA TEISED LUGU.

LIIKLUSES: KES ISE LIIKLUSES TEISTEGA EI ARVESTA, SELLEGA EI ARVESTA TÄNAVAL KA TEISED.

1. Viisakas inimene on viisakas liikleja (liikluses suhtlemine eri liiklejatüüpide vahel).
2. Liikluse „Tere!“ (pilkkontakt, valmidus suhtlemiseks kaasliiklejaga).
3. Viisaka/ebaviisaka käitumise erinevused. Võrdleme pilte, vaatleme situatsioone, analüüsime, arutleme võimalike tagajärgede üle.

Liikluse alateema õpitulemused: laps väärtustab viisakust liikluskeskonnas (liikluse „Tere!“ – pilkkontakt).

Meie rühma tegevused:

Kuidas tädi Sireli ja onu Kalju liiklusreegel seostub vanasõnaga?

Arutlege lastega tädi Sireli ja onu Kalju loo põhjal selle kuu liiklusteema üle.

Praktilistel õppekäikudel viisaka suhtlemise elementide harjutamine (pilkkontakt – TERE; käeviibe, peanoogutus – AITÄH).

Eeltegevused mängu „Tere!“ jaoks:

1. Moodustada ring, suuremate rühmade puhul moodustada esialgu suur ring ja seejärel võib moodustada mitu väiksemat ringi.
2. Õpetada lastele selgeks noole saatmine või osutamine.
3. Õpetajana jää alati kõrvaltvaatajaks / koolitatavate ergutajaks, et näha mängu toimimist ja juhtida vajaduse korral mängu kulgu.

Mängu põhitegevus:

- * laps loob silmside teise lapsega (teiselt poolt ringikaart);
- * saadab talle kiire noole;
- * noole saaja loob silmside järgmisega;
- * saadab noole kiiresti uuele lapsele, ja nii toimub mitu korda noolte tempokas vahetamine.

Veel võimalusi tegevuseks:

- * laps loob silmside teise lapsega (teiselt poolt ringikaart);
- * saadab talle kiire noole, ütleb tema nime ja vahetab temaga kohad;
- * noole saaja saavutab järgmisega silmside, ütleb tema nime ja vahetab omakorda temaga kohad;
- * laps loob silmside teise lapsega (teiselt poolt ringikaart);
- * saadab talle kiire noole ja vahetab temaga kohad;
- * noole saaja saavutab järgmisega silmside ja vahetab omakorda temaga kohad.

Mängu tegevus joonisena:

Vanemate vestlusingid lastele (nt hommikul või õhtul). Igal päeval võiks paluda ühel vanemal või vanavanemal rääkida vestlusingis lastega või kirjutada oma lugu liiklusviisakuse teemal (nt „Minu eeskuju liikluses“).